

L I N D A
B A K L I - A R Č E R

Secikesa Gedeon

prva knjiga iz serijala

PROSVEĆIVANJE PITERA ŠOKA

Prevela
Bojana Gajski

■ Laguna ■

Naslov originala

Linda Buckley-Archer

GIDEON THE CUTPURSE

Book I of The Enlightenment of Peter Schock

Copyright © Linda Buckley-Archer, 2006

Posvećeno R. L. i I.

Translation Copyright © 2009 za srpsko izdanje, LAGUNA

SADRŽAJ

ČITAOCU	11
PRVO POGLAVLJE	15
<i>Rođendanski poklon</i>	
U kom Piter s radošću iščekuje svoj rođendanski poklon i potom se sporečka s ocem	
DRUGO POGLAVLJE	19
<i>Piter propušta važan telefonski poziv</i>	
U kom Piter upoznaje porodicu Dajer, a jezivi susret s Van der Grafovim generatorom pokreće čudesan niz događaja	
TREĆE POGLAVLJE	33
<i>Trouglasti šešir</i>	
U kom Piter otkriva da je u neobjašnjivom i opasnom položaju	
ČETVRTO POGLAVLJE	39
<i>Zavijanje vuka</i>	
U kome policija i Kejt dolaze do određenih zaključaka o neugodnom položaju u kome su, i deca provode noć u brezovoj šumi	

PETO POGLAVLJE	51
<i>Pržena pastrmka za doručak</i>	
U kome Piter peca, a Kejt uspeva da preplaši svog saputnika	
ŠESTO POGLAVLJE	57
<i>Izgubljeni u vremenu</i>	
U kojem Piter i Kejt otkrivaju da su njihove nevolje tek počele	
SEDMO POGLAVLJE	71
<i>Gostoprinstvo uvažene gospođe Bing</i>	
U kojem Piter i Kejt upoznaju porodicu Bing i Piter pokazuje svoju fudbalsku veštinu	
OSMO POGLAVLJE	83
<i>Priča o Katranom</i>	
U kojem Piter i Kejt sade libanski kedar, a Gedeon priča priču o Katranom	
DEVETO POGLAVLJE	95
<i>Putovanje počinje</i>	
U kome zastrašujući pastor Ledberi vređa Gedeona i družina polazi u London	
DESETO POGLAVLJE	110
<i>Napad!</i>	
U kojem se doktor Dajer susreće s naučnicima iz Nase, a putnici upoznaju nekog nepoželjnog	
JEDANAESTO POGLAVLJE	128
<i>Tragedija lorda Laksona</i>	
U kojem inspektor Viler postaje sumnjičav, a Gedeon se priseća kako je upoznao lorda Laksona	

DVANAESTO POGLAVLJE	151
<i>Skupština vrana</i>	
U kojem je inspektor Viler uzrujan zbog jedne fotografije, Kejt razgovara s čuvenim naučnikom, a Piter vidi nešto nečuveno	
TRINAESTO POGLAVLJE	173
<i>Pandorina kutija</i>	
U kojem doktorka Pireti pokazuje svoje pravo lice, a Gedeon priča o svom imenjaku	
ČETRINAESTO POGLAVLJE	184
<i>Gedeonovo lukavstvo</i>	
U kojem pastor drži čudnovatu propoved, a družina pokazuje svoju kuraž	
PETNAESTO POGLAVLJE	206
<i>Sporazum sklopljen u krvi</i>	
U kojem inspektor Viler kreće u ratni pohod, Piter i Kejt daju svečano obećanje, a London otkriva svoje čari i opasnosti	
ŠESNAESTO POGLAVLJE	224
<i>Dva Kovent Gardena</i>	
U kojem deca konačno upoznaju Katranog u gostionici <i>Crni lav</i> i prekidaju uličnu predstavu jednog žonglera	
SEDMANAESTO POGLAVLJE	239
<i>Obećanje kraljice Šarlote</i>	
U kojem se rasprava inspektora Viler s doktorkom Pireti završava neočekivanim preokretom, Džordž Treći polaže ruke na Džeka, a Kejt pribegava očajničkim merama	

OSAMNAESTO POGLAVLJE	259
<i>Pravo u mrežu</i>	
U kojem deca odgovaraju na veoma nezgodna pitanja, a Gedeon upada u mrežu lorda Laksona	
DEVETNAESTO POGLAVLJE	271
<i>Trka protiv vremena</i>	
U kojem pastor vređa neke fićfiriće i pokazuje svoje znanje o konjima, a Gedeon jaše protiv Katranog	
DVADESETO POGLAVLJE	286
<i>Njugejt</i>	
U kojem Gedeon čami u zatvoru Njugejt, deca upoznaju čuvenog pisca, a slučajan susret ushićuje Kejt	
DVADESET PRVO POGLAVLJE	301
<i>Strašila</i>	
U kojem doktor Dajer objašnjava kako je nestala antigravitaciona mašina, a Gedeonov položaj se pogoršava	
DVADESET DRUGO POGLAVLJE	316
<i>Tibern</i>	
U kojem se družina okuplja u Tibernu, Katrani se neočekivano pojavljuje i ova priča se završava	

ČITAOCU

Kada mi je Piter Šok pričao o ulozi koju je imao u svim ovim događajima, zamolio me je da u pripovest uvrstim i neke delove knjige koju je upravo on pronašao na imanju Hotorn Kotidž u Darbiširu. Njen naslov je *Život i doba Gedeona Simora*. Može se zaključiti da je napisana, ali ne i objavljena, između 1790. i 1792.

Piter je s vremenom zavoleo Gedeonove priče. Ležeći na travi u senci hrasta u Hotorn Kotidžu, dopuštao je da ga Gedeonov prijatni glas odvede na mesta i u doba koje sam nikada ne bi video – a neka ne bi ni želeo. Pošto bez Gedeona ne bi bilo ni pripovesti, Piter je smatrao da se Gedeonu s vremena na vreme mora dozvoliti da je sam priča. Stoga, da bi se prikazala i njegova strana priče, u knjigu su dodati i odlomci iz Gedeonovog dela.

Što se pisca ovih tomova tiče – svedoka kome je poverena povest o događajima toliko značajnim za mnoge – dok ne budete čuli celu priču, nikako nećete moći da razumete moj udeo u njoj niti zašto je ova mukotrpana dužnost pripala baš meni. Mnoštvo njenih niti isprepletano je zajedno u nadi da će njena poruka predstavljati ne samo ozbiljno upozorenje već i proslavu čovekove beskonačne radoznalosti u pogledu sopstvenog univerzuma i veličine ljudskog srca.

Piter me je zamolio da ove knjige posvetim sećanju na Gedeona, što s velikim zadovoljstvom i činim, jer njegova uloga u svemu ovome ne sme biti potcenjena.

*U znak sećanja na dobrog i hrabrog čoveka koga
ćemo pamtit i dugo nakon njegovog doba:
Gedeonu Simoru, secikesi i gospodinu*

Prvih dana provedenih u Hotorn Kotidžu Piter se osećao kao da ga je otac napustio. Žalostilo me je to da gledam jer sam razumeo bol kroz koji prolazi. Bes koji je ponekad gušio u sebi polako je jačao, a on je odbijao sebi da dâ oduška i o njemu progovori.

Jednom mi je rekao kako bi voleo da sam mu ja otac. Tada je na mene došao red da se razbesnim. „Kakva je to sad ludost?“, povikah. „Kakav je to zločin tvoj otac počinio pa želiš da ga menjaš za jednog secikesu?“

„Nikakav zločin on nije počinio“, odvrati Piter, „osim ako otac može biti kažnjen što ne voli sina.“

*Život i doba Gedeona Simora,
secikese i gospodina, 1792.*

PRVO POGLAVLJE

Rodendanski poklon

U kom Piter s radošću iščekuje svoj rodendanski poklon i potom se sporečka s ocem

Bilo je rano jutro te subote, šesnaestog decembra, prvog dana božićnih praznika. U velikoj kući na obodu Londona polako se razdanjivalo. Piter iskoči iz kreveta i proturi glavu ispod zavese da pogleda kroz prozor. Sunce je sijalo iza kuća na drugoj strani Ričmonda, a vedro nebo beše svetloplavo kao retko kad – nije bilo ni trunke oblaka. „To!“, uzviknu Piter i baci se svom snagom na madrac da bi dobro odskočio.

Ovakav dan čak ni pljuskovi ne bi mogli upropastiti, ali jasno sunce beše bolje. Septembra, kada je bio Piterov pravi dvanaesti rođendan, oca mu je u Veneciji zadržao neki posao pa nije uspeo da se vrati kući na vreme. Proslavu rođendana je potom opet odložio na kraj prvog polugodišta zbog poslovnog puta u Njujork i zabeležio ju je u svom dnevniku kao zakazanu za prvi dan božićnih praznika. U poslednje vreme nešto se slično dešavalo s gotovo svim obećanjima koje je njegov otac davao. Lebdela su kao opsene svetlucajući negde u budućnosti, i što ste im se više približavali, sve ste više očekivali da nestanu. Kada je Piterova majka prvi put otišla u Ameriku da radi pa je otac morao posebno da se trudi, ipak je i dalje uspevao da se na Sportskom danu u školi pojavi *posle* važne trke u kojoj bi Piter

učestvovao. Uvek su postojali još jedan sastanak, još jedan klijent, još jedna važna stvar koja zahteva njegovu pažnju.

No danas je bio taj dan: sankace se na padini s veštačkim snegom, potom ručati u gradu i otići na utakmicu prve fudbalske lige – provešće ceo dan s tatom, i to radeći omiljene stvari! I to sada ništa ne može da spreči. Miris pržene slanine i kobasica koji je dolazio iz prizemlja to je i potvrđivao. U porodici Šok doručak pripremljen kod kuće dobijate samo posebnim danima. Piter se ponovo ušuška pod prugasti jorgan, sladeći se trenutkom i pretvarajući se da spava kad se vrata otvoriše.

„Probudi se, Pitere, vreme je da ustaneš.“ Margrit je bez premca bila najbolja od bezbroj pomoćnica koje je njegov otac upošljavao otkad je Piterova majka otišla u Los Angeles da radi. Bila je Nemica i pravila je sjajne ćufte. V je izgovarala kao *f*. „Pitere“, prošaputa mu Margrit u uvo. „Znam da si budan. Ofog jutra idemo na put. Sad moraš da ustaneš. Otac želi s tobom o nečemu da popriča.“

Golicala ga je dok se nije promeškoltio i široko iskezio. No kad mu se pogled susrete s njenim, vide da se ona ne smeši. Izgledala je kao da joj je neprijatno.

„Na kakav put?“, hteo je da zna. „O čemu pričaš?“

Pošto Margrit nije smesta odgovorila, Piter izlete iz kreveta i pojuri niz dva reda stepenica da bi se suočio s ocem, koji je u kuhinji pržio jaja. Bio je već odeven u otmeno odelo posebno odabrano da nekog zadivi. Piter sve shvati čim mu ugleda izraz lica.

„Ništa od svega, je l' tako?“

„Zaista mi je žao, Pitere. Obećavam da ću ti sve ovo nadoknaditi. Upravo su me pozvali. Moram da se sastanem sa šefom studija koji se danas po podne vraća u Ameriku.“

Piter se zaprepasti. Ovo nije bilo moguće. Čak mu ni otac to nije mogao učiniti tri puta zaredom.

„Međutim, Margrit te srećom može odvesti na farmu svojih prijatelja u Darbiširu da tamo provedeš vikend. Sve ćemo ovo obaviti kad se vratiš. Znam koliko si razočaran, ali moraš da razumeš... Plate mnogih ljudi zavise od ovog sastanka.“

Otac i sin su stajali i gledali se preko kuhinjskog stola. Sva radost koju je tog jutra osetio počela je curi iz Pitera kao da će se od nje stvoriti bara na kuhinjskom podu. No kad je otac obišao sto da bi mu stavio ruku na rame, Piter se brzo povučevan njegovog domašaja. Od navale adrenalina zbog iznenađenog besa stiskao je pesnice, a srce mu je tuklo. Nije želeo da ima razumevanja. Nije želeo da s Margrit ide u posetu nekim neznancima. Želeo je da otac otkáže sastanak. Želeo je da udari pesnicama oca po grudima i kaže mu da nikada, baš više nikada ne prekrši obećanje koje mu je dao.

„Ne razumem zašto si uopšte i želeo da imaš dete“, povika Piter. „Nikad sa mnom ne želiš ništa da radiš – samo ti smetam!“

„Ako ćeš tako da se ponašaš, šta onda da ti kažem“, obrecnu se njegov otac. „Znaš da se trudim oko tebe koliko god mogu, ali neko mora i da zaradi i plati sve ovo...“ Neodređeno pokaza prema blistavoj kuhinji od nerđajućeg čelika i Margrit, koja je glaćala Piterove cipele i izgledala kao da želi da je negde drugde.

„Čekaj samo da odrasteš i stekneš neke obaveze. I ti bi isto uradio da si na mom mestu.“

„Ne bih! Da je mama tu, ne bi ti dozvolila da mi ovo radiš.“

Bio je to pogrešan potez i Piter je toga bio svestan. Ali reči su mu preletele preko usana pre nego što je uspeo da ih zaustavi.

„Da se nisi *usudio* tako sa mnom da razgovaraš!“ Očev glas postade leden i videlo se da jedva kontroliše bes. „Kako se usuđuješ to da kažeš kad znaš da je tvoja majka ta koja je odabrala da radi na drugoj strani planete?“ Podiže tiganj i besno sruči sad već zagorela jaja u kantu za smeće. „Ići ćeš s Margrit. Kraj priče. A ja ću porazmisliti o pomeranju proslave tvog rođendana *kad* i *ako* prestaneš da se ponašaš kao razmaženo derište.“

Piter pojuri uz stepenice nesposoban da se izbori s osećanjima nemoći i nepravde koja su u njemu rasla. Kad je stigao do prvog odmorišta, okrete se i nagnu preko ograde.

„Mrzim te!“

I to behu poslednje reči koje su razmenili.

Piter nije primetio kako mu se otac okrenuo na petama, vidno se trgnuvši. Pobegao je u svoju sobu, zalupivši vratima tako silovito da su parčići sjajne farbe popadali po tepihu. Stajao je kraj podnožja kreveta neprestano šutirajući njegovu drvenu nogu sve dok nije osetio bol, gutajući suze i slušajući kako šljunak škripi pod gumama očevog automobila dok odlazi prilazom. Odupro se porivu da potrči prema prozoru i vikne: „Tata! Vрати se!“

DRUGO POGLAVLJE

Piter propušta važan telefonski poziv

U kom Piter upoznaje porodicu Dajer, a jezivi susret s Van der Grafovим generatorom pokreće čudesan niz događaja

Margrit je prisustvovala brojnim svađama između oca i sina, ali nikada do sada nije videla Pitera toliko pogođenog. S vremenom ga je veoma zavolela i svim silama se trudila da ga razveseli. Piter jedva da je reč progovorio tokom dugog putovanja do Darbišira. Zurio je kroz prozor automobila dok je Margrit pevala nemačke narodne pesme. Bio je suviše obuzet mislima da bi primetio živice prekrivene injem, krave koje su se zbile da bi im bilo toplije, ili vrane koje grakću s krošanja ogromnog drveća, iz gnezda jasno vidljivih naspram bledeg zimskog neba. Piter je odigrao sve igrice na Margritinom mobilnom telefonu, leteći prstima preko dugmića tako brzo i grubo te je morala da ga zamoli da prestane pre no što ga pokvari. London su ostavili daleko za sobom i do pola dvanaest već su zašli u nepristupačnije, krševite predele, koji su najavljivali da se bliže imanju porodice Dajer.

„Sigurna sam da će ti se njihova deca dopasti“, reče Margrit Piteru. „Ima ih šestoro – četiri devojčice i dva dečaka. Svakako ti ovog vikenda neće biti dosadno.“

„Neće“, uzvрати Piter neubedljivo.

„A na povratku ću te odvesti u Ličfild, gde imam neke prijatelje. Tamo je rođen doktor Semjuel Džonson.“

„Ko?“

„Sigurno znaš ko je doktor Džonson! Pa ti si Englez! Živeo je hiljadu sedamsto i neke, čini mi se. On je napisao prvi... Ne, neću da ti kažem. Ako sam saznaš, daću ti poklon.“

„Kakav poklon?“, upita Piter malo usrdnije.

„Nešto na šta bi doktor Džonson blagonaklono gledao...“

„Znači, ne slatkiše.“

„Ne!“

Kamena kuća Dajerovih, sa čije se jedne strane nalazila štala, a sa druge drevna bukva, stajala je ušuškana na dnu duge, duboke doline ispresecane kamenim zidovima. Mali, brzi potok kloko-tao je duž puta prema kući.

„Ovo je nedodij!“, reče Piter. „Kakvo usamljeno mesto! Poslednju kuću smo prošli pre sto godina – prodavnicu da i ne spominjem. Šta čovek ovde da radi ako mu ponestane mleka ili tako nešto?“

„Mislim da Dajerovi ne treba da se brinu da će im pone-stati mleka!“, reče Margrit pokazujući prema crno-belim kra-vama u daljini. „Uostalom, i u gradu možeš biti podjednako usamljen.“

Margrit zaustavi automobil pored blatnjavog lend rovera pa Piter izađe i protegnu noge ukočene od dugog putovanja. Oštar vetar zviždao je kroz malobrojno suvo lišće preostalo na bukvi koja se nadnosila nad kućom. Ništa se drugo nije čulo. Piter zadrhta, ali ne samo od hladnoće. Nikada pre nije bio u Darbiširu, ali mu je predeo izgledao neobjašnjivo poznat. Koža na potiljku poče da ga pecka kao da ga je mazila neka nevidljiva ruka.

„Dobro si, Pitere?“

„Da... Dobro sam.“

Margrit mu pogladi sjajnu smeđu kosu rešenu da svakog jutra strši uvis.

„Trebalo da se šišaš.“

„Ne treba. Hoću da pustim kosu“, odvrati Piter i ponovo je razbaruši.

Margrit se nasmeši. „Bolje ti je.“

Na zvuk Margritinog automobila cela porodica Dajer sjatila se u dvorište da ih pozdravi. Margrit je bila oduševljena što ponovo vidi svoju prijateljicu gospođu Dajer, pa su se zagrlile i neumorno brbljale na mešavini engleskog i nemačkog, kao da žele da nadoknade propušteno vreme.

Gospodin Dajer rukovao se s Piterom i poželeo mu dobrodošlicu. Bio je to visok, mršav čovek guste riđe kose i toliko pegav da su mu se pege skoro spojile. Pored njega je stajalo njegovo petoro dece od kojih je najmanje dopiralo Piteru do kolena, a najveće negde do ramena. Najstariji dečak bio je Sem, sledile su blizakinje Isi i Alis, a zatim mali Šon. Najmlađa Mili, obraza zajapurenih od zime, stajala je nesigurno kraj Piterovih nogu držeći se za uzicu na kolenima njegovih pantalona. Uskoro je stiglo i šesto i najstarije dete iz plemena Dajer.

Kejt beše malo viša od Pitera, a pramenovi duge crvene kose leteli su joj oko lica dok je zadihana jurila u blatnjavo dvorište sa zlatnim labradorom za petama.

„Kejti!“ Mala Mili i Šon uzbuđeno potrčase prema starijoj sestri i ona ih oboje podiže visoko pa ih pusti da joj niz noge otpuze na tlo. Potom skide Semu vunenu kapu i tek onda primeti da su posetioci već stigli.

„O, *meine liebchen*, ne mogu da verujem koliko si porasla. Pa ti si prava devojka!“, uzviknu Margrit kad je ugleda. Poljubi je zatim i oduševljeno zagrlila.

Kejt na to porumene, zbog čega se Piter samozadovoljno nasmeši. Znao je kako je to kad odrasli kojih se jedva sećaš

nastoje da kažu nešto lično o tebi i ljube te, a ti, naravno, ne smeš odmah rukavom da obrišeš obraz.

Zašto, razmišljala je Kejt, onaj dečak pravi tu glupu grimasu i gleda u mene? Namrgodi se. Margrit ih jedno drugom predstavi.

„Zdravo, Kejt“, reče Piter.

„Zdravo“, uzvratila ona oprezno, proučavajući njegove markirane farmerice i skupe patike, odjednom svesna koliko su njene prljave. „Koliko dugo ostaješ?“

Sva deca su bila veoma uzbuđena i ponosna zbog novorođenog teleta i navaljivala su na Pitera da ide da ga vidi. Bliznakinje ga na silu odvuče preko dvorišta. Štala beše mračna, a osećala se na toplu slamu, mleko i kravlja tela. Crno-bela junica beše rođena pre nepuna tri sata i nekoliko trenutaka svi su stajali u svečanoj tišini, iznenada svesni čuda života. Tele je ležalo pored iscrpljene majke u krugu slabe svetlosti koja je dopirala od gole sijalice. Gledalo ih je kroz duge crne trepavice.

„Zar to nije najlepše tele koje si ikada video?“, upita Alis.

„To je jedino tele koje sam ikada video“, iskreno će Piter. „Mislim, video sam ih na slikama... Ali nije to isto...“

„Mama želi da ga nazove Ajnštajn“, reče Isi, Alisina bliznakinja.

„Kako se zove teletova majka?“, upita Piter.

„Erazmus Darwin“, začu se nekoliko glasova.

„Razumem“, reče Piter, mada nije bilo tako.

„To je tradicija u našoj porodici“, objasni mu Kejt. „Hoću da kažem, kravama nadevamo imena naučnika i astronoma.“ Pokaza prema teletu u susednoj pregradi. „To je Galileo. Stara je tri nedelje... Erazmus Darwin je bio poznati naučnik, ako ne znaš...“

„Znam“, odvratio Piter, malčice prebrzo.

Sada je na Kejt bio red da se samozadovoljno nasmeši.

Mali Šon pruži teletu šaku da je sisa. Galileo mu punačku ruku proguta skoro do lakta, sisajući glasno. Šon je cikao od sreće.

Piter je sve to posmatrao s ivice prostora predviđenog za ljude. Želeo je da se pridruži ostalima, ali nije bio siguran da li bi smeo toliko da se približi životinji. Odjednom oseti kako mu neko vuče ruku prema teletu. Bila je to Kejt.

„Baš si pravo gradsko dete, zar ne? Ne plaši se. Nema ona oštre zube ili tako nešto. Jezik joj je poput šmirgle.“

Piter povuče ruku. „Ne, hvala.“

Kejt je ponovo zgrabi i primače mu stisnute prste teletovoj vlažnoj njušci. Piter potraži očima Margrit očekujući od nje pomoć. Ona se smejala! Piter je ljutito pogleda. Tele mu liznu zglavke – jezik mu je stvarno bio poput šmirgle.

„Kejt voli da bude glavna“, reče Margrit. „Zar nije tako, Seme?“

Sem počeo da skandira: „Gazdarica, gazdarica, Kejt je prava gazdarica!“, na šta se mlađa deca zakikotaše.

Kejt ga munu laktom. „Umukni, Seme.“

„Meni niko ne naređuje šta da radim“, odvratio Piter, istog trenutka poželevši da je samo slegnuo ramenima i time pokazao koliko je staložen.

„Pa, to je sasvim očigledno“, reče Kejt, puštajući mu zglob.

Kad su ponovo izašli u hladno dvorište trepćući od svetlosti zimskog sunca, ugledaše gospodina Dajera kako ulazi u lend rover.

„Tata, gde ćeš? Mislila sam da ćeš nas po podne voditi u Davdejl.“

„Vratću se za dvadesetak minuta, njuškalo jedno. Doći ću taman na vreme za ručak. Tim nije tu ovog vikenda, a obećao sam da ću podesiti generator njegove proklete antigravitacione mašine. Nikad mi neće oprostiti ako zaboravim to da uradim.“

Kejt se iznenada okrenu prema Piteru s vragolastim sjajem u očima.

„Da li si ikada video Van der Grafov generator?“

„Šta?“

„Videćeš.“ Kejt se ponovo okrenu ka ocu. „Da li bi mogao da povedeš Pitera i mene? Mogli bismo Piteru da pokažemo kako se zabavljamo...“

„Svakako... Ali ne smemo dugo ostati.“

„Mogu li i Moli da povedem?“ upita Kejt.

„Samo ako je vežeš negde van zgrade – ionako ćemo unutra provesti samo nekoliko minuta. Idi brzo kaži mami da ćemo se vratiti do ručka, važi?“

Piter sede na zadnje sedište lend rovera i uglavi se između sedišta za bebu i Moli, koja se opružila na crvenoj kariranoj prostirci prekrivenoj zlatnim dlakama. Ispod prednjeg sedišta behu natrpane prazne boce od soka, stripovi i pakovanje stočne hrane. Piter pomisli na besprekorno čist automobil svog oca s kožnim presvlakama, u kojem mu čak nije bilo dozvoljeno ni da sisa bombonu... Glave položene na šape, Moli je proučavala Pitera. On uhvati njen dobronameran, brižan pogled i pomazi je po glavi. Prepušten mislima, Piter odjednom oseti tugu i samoću. A dan je mogao biti sasvim drugačiji.

Da je gospodin Dajer pogledao u retrovizor dok se lend rover bučno truckao niz neravan prilaz, ugledao bi suprugu kako trči za njim i doziva ga, držeći mobilni telefon u ruci. Međutim, nije pogledao i njegova žena je nakon nekog vremena odustala od potere.

„Zaista mi je žao“, zadihano progovori u slušalicu. „Piter samo što je otišao, ali očekujem da se svi vrate oko jedan. Treba li da mu prenesem neku poruku?“

„Ne, želeo sam da popričam s njim“, odgovori Piterov otac. „Jutros smo se, nažalost, posvađali. Samo sam hteo s njim da razgovaram, da pojasnim nešto... Pozvaću kasnije.“

Do laboratorije u kojoj je radio Kejtin otac automobilom se brzo stizalo, a beše smeštena na početku doline okružene borovom šumicom. Neupadljiv znak na početku dugog prilaza saopštavao je: NCRDM – SVI POSETIOCI MORAJU SE PRIJAVITI OBEZBEĐENJU. Uskoro se na vidiku pojavilo nekoliko modernih zgrada napravljenih, činilo se, u potpunosti od stakla i nevidljivih s puta. Dva čuvara mahnula su im da prođu smešeći se i toplo ih pozdravljajući. Kejtinog oca oslovili su sa doktor Dajer. Kakvo je ovo mesto?, pitao se Piter. Čime se Kejtin tata bavi?

Doktor Dajer parkirao se pored duge trospratnice okružene jelama. Smrznuta trava beše načičkana hiljadama šišarki.

„Sedi!“, naredi Kejt. „Ostani! Dobra kuca.“ Moli poslušno sede na travu pored vrata s natpisom: Dr A. Dajer i dr T. M. Vilijemson – Odeljenje za kosmologiju. Kejtin otac ukuca šifru na metalnoj tastaturi i elektronska vrata glatko skliznuše u stranu. „Dobro došli, doktore Dajere“, reče mehanički glas.

„Jadna Kejt bi volela da ima jedna ovakva vrata kako ne bi mogli stalno da joj upadaju u sobu“, reče doktor Dajer, koga je zabavljao izraz strahopoštovanja na Piterovom licu. „Nasa – američka agencija za proučavanje svemira – finansira naša istraživanja. Možda još uvek nismo ništa otkrili, ali imamo fantastična vrata!“

Udoše u laboratoriju doktora Dajera, gde Kejt otvori prozor kako bi mogla da pazi na Moli. Posvuda je bilo papira – nagomilanih na stolovima, poređanih u kutije na podu, pažljivo naslaganih po prozorskim daskama – a imali su i četiri računara. Ali Piteru su pažnju odmah privukle fotografije. Na svakom zidu

stajali su predivni prizori plave Zemlje posmatrane iz svemira, potom planeta i njihovih meseca i dalekih sazvežđa kao dragulja prosutih po crnom somotu.... Po dvema belim tablama behu naškrabane matematičke formule. Piter oseti kako ga Kejt gurka laktom i okrete se da je pogleda. Cerila se i glavom pokazivala prema ocu. Doktor Dajer stajao je zamišljen pred jednom od formula. Izgledao je toliko odsutan da Piter skoro poče da se smeje. Doktor Dajer se odjednom naže, kažiprstom obrisa nešto nečitko na tabli i umesto toga nažvrlja nešto podjednako nečitko.

Kejt se nakašlja.

„Dobro“, reče doktor Dajer, nesvestan da je bio u središtu pažnje. „Bolje bi bilo da se pobrinem za Timov generator pre nego što zaboravim. Tamo nema ničeg posebnog da se vidi, ali možete poći sa mnom ako želite.“

Piter i Kejt pođoše za doktorom Dajerom. Prošli su kroz dugačak hodnik pa se spustili strmim stepenicama u podrum. Doktor Dajer otvori neka vrata i uđoše u zatim u veliku, prohladnu prostoriju. Tu dole prozori behu veoma visoki pa se prostor činio sumornijim od prizemlja. Kejt i Piter su posmatrali kako se doktor Dajer približava mašini na sredini sobe. Bila je otprilike visine i širine odraslog čoveka. Osnova mašine sastojala se od sive metalne kocke koja je pokazivala niz digitalnih očitavanja. Iznad nje beše nešto nalik na preveliku aerodinamičnu sijalicu napravljenu od uglačanog srebrnkastog metala. Metalni nosači čvrsto su je pridržavali uz osnovu i uza zidove kutije od pleksiglasa u kojoj se nalazila.

„Evo je“, reče doktor Dajer. „Evo Timove dragocene mašine koja nam je pojela polovinu budžeta.“

„Šta je to?“, upita Piter.

„*Trebalo bi* da proizvodi malecne količine antigravitacije – ali to još nije uspela da uradi...“

„Ja mislim da je baš lepa“, reče Kejt. „Izgleda kao skulptura, kao nešto što biste videli u galeriji *Tejt Modern* – ogromna, izdužena suza...“

„Mmm...“

„A zuji kao frižider“, reče Piter.

„Pa, to donekle i jeste – mada nije toliko korisna, po mom mišljenju. To što čujete je kompresor. Tečni helijum ga drži na nula stepeni. Osim ako se ne čuje nuklearni generator, u šta sumnjam...“

Piter se uspaničeno povuče unazad.

„Zar u blizini takvih stvari ne bi trebalo da nosimo svemirska odela ili nešto slično?“

Doktor Dajer se nasmeja. „Ne... Upakovan je u tri sloja olova i čelika. Teorijski gledano, ovakav generator bi mogao bezbedno da radi stotinama godina, osim ako ne uradite nešto glupo pa ga na primer ispustite – ali čak i za takve situacije predviđena je mera bezbednosti. Radiće samo ako stoji uspravno.“

Doktor Dajer uze papirić iz džepa, zagleda se u njega i čučnu da pročita jedno od digitalnih očitavanja.

„Koliko želi da ga pojačam?“

Ponovo pogleda u papir.

„Šest zarez sedamdeset sedam megavata“, ponavljao je sebi okrećući jedno dugme i proveravajući ekran. „Temperatura: minus dvesta sedamdeset tri stepena po Celzijusu – da; brzina: tri hiljade okretaja u minuti – da; vakuum: sto procenata. Dobro je, dobro je. Zadatak obavljen. Hajdemo, umirem od gladi...“

Kad su se vratili u kancelariju doktora Dajera, Piter ga upita da li i njega zanima antigravitacija.

„Samo posredno“, objasni doktor Dajer. „Tamna materija je moja struka...“

„Tamna materija?“

„Tata“, prekide ih Kejt. „Molim te nemoj sad da mu držiš predavanje! Rekao si da ćemo moći da se zabavimo!“

Doktor Dajer oštro pogleda Kejt i nastavi. Kejt uzdahnu.

„Ljudi koji već dugo posmatraju svemir ubeđeni su da se zvezde i sazvežđa ne pomeraju onako kako očekujemo. Sumnja se da nešto što ne vidimo i ne razumemo utiče na pokretanje zvezda.“